

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 390. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677730294784/facsimile.pdf> (tilgået 09. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

1 1 Augusta PETRI Vincula
 3 hoc est
 3 CARCER, CRUX CORONA
 DIVINI PETRI APOSTOLI
 6 nec non
 6 Excellentissimi ac Nobilissimi Herois
 DNI PETRI GRIFFENFELDT
 DOMINI DE GRIFFENFELDT
 9 Sacrae REG: Maj: a Consiliis intimis; Summi
 Status et Cameræ Secretarii; Assessoris in Colle-
 giis Cancellariatus, Status et summi juris:
 12 Eqvitis aurati
 Memoriam qvorum Augustam
 nulla oblivionis nube, nebulâ,
 15 obnubilandam
 sed
 18 Encomiis æternâ memorâ cäque
 Augustâ, dignissimis
 memorandam
 Primo Augusti Die
 21 MDCLXXII
 Tenui socco et sermone pedestri
 qvam brevissimè deprædicat
 24 Qui sub cruce maximi Mæcenatis gemebundus adstat
 Gratiae, et Favoris et Clementiae ipsius devotissimus expectans.
 Jacobus Worm

2 1 Primum AUGUSTI diem
 Augustis PETRI Vinculis, Primi et Augusti Apostoli
 3 sacræ sacrârunt animæ
 Quippe cuius
 Vincula pretiosa gemmas super pellucidas!

PETERS ærværdige lanker,
det vil sige
DEN Hellige APOSTEL PETERS
FÆNGSEL, KORS, KRONE,
samt
den højest udmerkede og velbyrdige helt
HR. PETER GRIFFENFELDS,
HERRE TIL GRIFFENFELD,
den hellige KONGELIGE majestats geheimeråd, øverste
stats- og kammersekretær, assessor i kanselliet,
stats- og højesteretskollegierne,
gylden ridder,
et ærværdigt minde herom
som ikke af nogen glemsejens sky, tåge
må fordunkles,
men
mindes med lovprisninger, såre værdige,
til evig og dermed ærværdig ihukommelse
prædiker
den første august
1672,
så kort som muligt,
i jævn stil og med enkel tale,
han, der sukkende står under den største Mæcenas' kors
og venter – lydig mod hans nåd og gunst og mildhed,
Jacob Worm.

Den første AUGUST
har de hellige sjæle helliget
til den første og ærværdige apostel PETERS ærværdige lanker,
hvis
lanker jo er kostbarere end meget klare perler!

6 Quibus masculus veritatis divinæ vindæ Interpres,
 et Propugnator validus
 9 Ligatur, in carcere conjicitur, è carcere extrahitur
 Votis piorum calidis,
 Solvente catenas, solvente captivum, demissō
 Augusto coelis ANGELO
 12 Scilicet ut redderet augustam et liberam
 tendentem ad coelos viam
 15 Ac Mȳstes Veritatis Veritatem revelaret obsignaret
 Edito Spiritu et confecto vita ac munericis tramite
 in ara crucis lignea
 18 Sed per Conciones Carcerem, post Carcerem Crucem
 ex Cruce adeptus Coronam
 Vitæ, Glorizæ, justitiae
 sic nos
 21 Primum Augusti dicam Heroi dicamus optimo
 DNO PETRO GRIFFENFELDT
 (Scilicet ita faciendum est ILLI VIRO cujus honore delectatur Rex)
 24 Cujus Vincula non – Vincula
 Celebramus ac prædicamus
 Vincula curarum et solicitudinum
 27 pro
 Patria, Ecclesia, Academia
 Qvæ circumagunt, protegunt et custodiunt
 30 Patronum, Protectorem
 Etenim:
 Patria civem dicit esse suum: Ecclesia suum vendicat
 33 Aula repetit; Academia suum esse confirmat.
 In Patria natum, in Ecclesia renatum
 In Academia informatum in Aula honoratum;
 36 qvocirca
 Complectitur, conservat, condccorat
 Patria hominem, Ecclesia Christianum, Academia doctissimum
 39 AURATUM Aula EQUITEM

Med dem bindes for den hellige sandhed en mandig beskytter, mægler
og en kraftig forkæmper,
kastes i fængsel, befries fra fængslet
ved de frommes hede bonner,
idet en ærværdig ENGEL, nedsendt fra himlene,
löser lænkerne, befrier fangen,
nemlig for at han kunne gøre ærværdig og fri
den vej, som fører til himlene,
og den i sandheden indviede kunne åbenbare og besegle sandheden
når ånden er opgivet, og livers og ofrets vej
er fuldbragt ved korsets træalter.

Men han har opnæt fiengsel ved prædikener, efter fængslet korset,
af korset

livets, ærens, retfærdighedens krone,
således skal vi

den første august tale til den største helt

HR. PETER GRIFFENFELD

(så skal det ske over for den mand, hvis hæder kongen glæder sig ved)

hans lænker – ikke lænker

hædrer og udråber vi

som omhus og omsorgs lænker

for

fædreland, kirke, universitet,

og de lægger sig om, beskytter og bevogter

patronen, beskytteren,

thi

fædrelandet siger, han er dets borgers, kirken fordrer ham som sin,

hoffet gentager, universitetet bekræfter, han er deres,

født i fædrelandet, genfødt i kirken,

oplært på universitetet, hædret ved hoffet,

derfor

omfavner, bevarer, smykker

fædrelandet manden, kirken den kristne, universitetet den højlerde

hoffet den GYLDNE RIDDER,

- sed ordinis
- 42 Crucis sanctæ et aureæ, Pectori affixa candido
 Cultissimo virtutum omnium habitaculo
 Et domicilio illustrissimo
 Insignibus aureæ crucis
- 45 perpolito
 Ceu
- 48 Novi Jesu Christi Testamenti Urim et Tummim,
 Stigmata Domini Jesu in Corpore,
 Suspensa, suspensi Christi hæderæ, tesseræ:
 Ostendente et demonstrante
- 51 Præsidarium Crucis Christi militem
 Bajulum Crucis Christi pro Ecclesia incomparabilem
 Detestatum odio irreconciliabili Hostes Crucis Christi invidos
- 54 nec scire avidum
 Qvicquam ad salutem aliud, quam affixum Crucis Christum
 adeoque consecutum
- 57 Gratiam et pacem per Crucis Christi sanguinem.
 Erige Crucis Bajule
- 60 Letare, Gloriare, Triumpha
 De tam splendido salutis æternæ symbolo:
 Aspice atque intuere
- 63 Quatuor Crucis tua brachia cum centro ejus medio
 Distincta, expressa, depicta
 Augustis hisce titulis
	Ecclesia	
Aula	Christus	Academia
	Patria	
- 66 Qvod qvale et qvanticum onus
 pectus aggravet tuum!
- 69 Hem! onus pium, Augustum, religiosum et gloriosum!
 Qvod gestas gestiens
- 72 Velut Joseph pro fratribus; Mardochæus pro Conterraneis
 Nehemias pro Patria

men af
det hellige og gyldne kors' orden, fæstet til det snehvide bryst
en i alle dyder højtdanned bolig,
og såre berømmeligt hjemsted,
afrundet med
det gyldne kors' tegn
ligesom

Urim og Tummim for det ny testamente Jesus Kristus,
brændemærket på den Herre Jesu legeme,
den hængende seddel, den hængende Kristi ørekrans,
der viser og påviser
at den, der fører forsædet som Kristi korsridder,
som Krisii kors' for kirken uforlignelige lastdrager,
med uforsonligt had afsky Kristi kors' misundelige fjender,
og at den begærlige ikke ved
noget andet til frlse end Kristus fæstet til korset,
ja endog har opnået
nåde og fred ved blodet fra Kristi kors.

Fat mod, du korsets lastdrager,
glæd dig, var stolt, triumfér
over et så pragtfuldt tegn på den evige frlse,
betragt og se
dit kors' de fire arme med centret i dets midte,
smykket, afbildet, aftegnet
med disse ærværdige indskrifter:

	Kirke	
Hoffet	Kristus	Universitetet
	Fædrelandet	

At en sådan og så stor byrde

kan tygne dit bryst!

Se dog! en from, ærværlig, gudfrygtig og glorrig byrde!
som du skal bære i glæde,
som Josef for sine brødre, Mardokai for sine landsmænd,
Nehemias for fædrelandet,

- 75 nullus immemor
 Tuum esse vigilias agere atque excubias
 pro felicitate, incolumitate et salute
 Patriæ, Ecclesie, Academie:
 78 Pro te autem vigilias iterum acturos et excubias
 Vigiles piorum gemitus, assidua bonorum suspiria
 Devotissimus Clientium preces
 81 Quidam cum
 Vinculis fidei et Religionis te sibi incarcerat Ecclesia
 Vinculis Virtutis et Meritorum te sibi agglutinat REGIA
 84 Vinculis Musarum et literarum te sibi obstringit Academia
 Vinculis Pectoris ad auxiliandum promptissimis Tu tibi
 totam devincis PATRIAM
 87 Oh capassum in bonos omnes benivolentiae vexillum
 Quapropter tibi omnes apprecent intime
 Cum Cruce Coronam
 90 Coronam gratiæ divinæ: Coronam gratiæ Regiæ
 Coronam favoris omnium
 Ut colluceant Crucis tuae internitentes radii
 93

Innocentia		
Candor	Pietas	Justitia
	Probitas	

 96 Ecce quinque Characteres et crucis tuae ornamenti
 Quinque vulneribus Christi exculta et exsculpta
 Cujus crux
 99 Exemptus vinculis mortaliatis
 Et expeditus Carcere terreni tabernaculi
 Coronaberis Corona
 102 Vitæ, Gloriæ, justitiae
 In eternum Augustus.

ingen skal glemme,
at det er din pligt at bevogte og holde vagt over
fædrelandets, kirkens, universitetets
lykke, sikkerhed og frelse:
Men at de frommes årvågne suk, de godes vedholdende suk
dernæst skal vogte og holde vagt for dig,
den frommeste af klienter i bøn,
da jo

Kirken fengsler dig for sig med troens og fromhedens bånd,
Kongemagten fæstner dig til sig med dyds og fortjenesters bånd,
Universitetet binder dig til sig med musers og videnskabers bånd,
Hele fædrelandet vinder du for dig med bånd over det bryst,

der er såre redebont til at hjælpe
på grund af velviljens fane, udbredt mod alle gode.

Derfor beder de alle underligt for dig
til kronen med korset,
kronen af Guds nåde, kronen af kongens nåde,
kronen på alles gunst,

at de lysende stråler fra dit kors må skinne

Uskyld		
Oprigtighed	Fromhed	Rettferdighed
	Retskaffenhed	

Se da de fem egenskaber og prydelsel i dit kors,
udarbejdet og udhugget efter Kristi fem vunder,
ved hvis blod
du, der er udfriet af dødens bånd
og frelst fra det jordiske tabernakels fængsel,
skal krones
med livets, ærens, retfærdighedens krone,
ærverdig til evig tid.